

5 – DET GLOBALE FOLKEREGISTERET

Dagens tekst:

Verdenserklæringens innledning, første setning:

Da anerkjennelsen av menneskeverd og like og umistelige rettigheter for alle medlemmer av menneskeslekten er grunnlaget for frihet, rettferdighet og fred i verden ...

FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, artikkel 24.2:

Ethvert barn skal registreres umiddelbart etter fødselen og skal ha et navn.

Barnekonvensjonen, artikkel 7.1:

Barnet skal registreres umiddelbart etter fødselen og skal fra fødselen ha rett til et navn, rett til å erverve et statsborgerskap, og, så langt det er mulig, rett til å kjenne sine foreldre og få omsorg fra dem.

Verdenserklæringens artikkel 15:

- 1. Enhver har rett til et statsborgerskap.*
- 2. Ingen skal vilkårlig berøves sitt statsborgerskap eller nektes retten til å forandre det.*

Verdenserklæringens artikkel 16.3

Familien er den naturlige og grunnleggende enhet i samfunnet og har krav på samfunnets og statens beskyttelse.

I mange år bar jeg stadig med meg et lite hefte, blått omslag med FN-flagget, og tekst: «*These are the Human Rights of ...*», mitt navn, Verdenserklæringen og kopi av en underskrift: «*Javier Pérez de Cuellar*». For meg et verdifullt dokument, en påminnelse. Men formodentlig med liten beskyttelsesverdi, om det noen gang skulle bli satt på slik prøve.

Da anerkjennelsen av menneskeverd og like og umistelige menneskerettigheter for alle medlemmer av menneskeslekten er grunnlaget for frihet, rettferdighet og fred i verden ...

God idé. Oppgave én må være å bringe ideen til et mønster av konkret, høytidelig, ansvarlig og dokumenterbar handling.

Det var en gang

Folkeregisteret var kirkeboka. Anerkjennelsen var dåpen. Dåpen ble videreført med dåpsopplæring og bekreftet av konfirmasjon. Dåpsattesten var identitetskort. Gaven var et Nye testament.

Mønsteret tegner seg

«Anerkjennelse av menneskeverd og like og umistelige rettigheter for alle medlemmer av menneskeslekten» er mer enn en isolert hendelse, et engangs ritual. Det er og må være en kontinuerlig prosess, et program som hver enkelt burde vært inkludert i fra sin fødsel, et program som vokser og vokser, inntil alle er inkludert.

En ny verdensborger og statsborger er født:

- Fødselen blir registrert tid og sted, mor og familie, adresse,
- Barnet får identitet navn, fødselsnummer, personnummer, stat
- Barnet får nødvendige identitetspapirer

Statens idé er å beskytte.

FNs idé er å beskytte. Verdenserklæringen definerer beskyttelsen.

Familien beskytter. «*Familien er den naturlige og grunnleggende enhet i samfunnet og har krav på samfunnets og statens beskyttelse.*»

Det er ikke tvil om at rutinene innebærer noe riktig. Men, innebærer de nok? Har de nok substans til å matche uttrykket «*grunnlaget for frihet, rettferdighet og fred i verden*»?

- Det skal være fest når den nye borgeren innlemmes i Verdenssamfunnet. Statens representant skal ønske Verdensborgeren velkommen, og formane foreldre og støttepersoner om deres rolle i oppdragelsen.
- Foreldre og støttepersoner må kurses og veiledes i sine roller.
- «*Undervisningen (skolen) skal ta sikte på å utvikle den menneskelige personlighet og styrke respekten for menneskerettighetene og de grunnleggende friheter.*» (Artikkel 26.2)
- «*Enhver har plikter overfor samfunnet (samfunnstjeneste) som alene gjør den frie og fulle utvikling av hans personlighet mulig.*» (Artikkel 29.1)

Som sagt, det er og må være en kontinuerlig prosess, et program hvor ikke bare den ene, men hver enkelt blir inkludert, i prinsippet fra sin fødsel.

Tilbake til kapittel 1 og Verdenserklæringens artikkel 28:

Enhver har krav på en sosial og internasjonal orden som fullt ut kan virkeliggjøre de rettigheter og friheter som er nevnt i denne erklæring.

Merk. Verdenserklæringen diskriminerer ikke. Slik registrering og slik prosess skal ikke forbeholdes mennesker som nettopp er født. **Alle** må inkluderes, borgere og ikke-borgere, alle som befinner seg på norsk jord, og alle som befinner seg på andre staters jord, i samsvar med Erklæringens ordlyd: «*hvert individ og hver samfunnsmyndighet*» og «*alle medlemmer av menneskeslekten*», hvilket også innbefatter mennesker «*som er lite troverdige*» og «*som misbruker vårt velferdssystem*».

Hva med de som ikke har (troverdig) identitet?

Det gjelder bl.a. mange asylsøkere og flyktninger. Ifølge Flyktningshjelpens statistikker vil det si 79 500 000 displaced persons. 33.8 millioner flyktninger i eksil, 45.7 millioner internflyktninger. (nrc.org 2020).

I prinsippet enkelt. Det overordnede poenget er å bringe dem, altså «*alle*» og «*enhver*», inn i «*en sosial og internasjonal orden som fullt ut kan virkeliggjøre de rettigheter som er nevnt i denne erklæring.*» Det vil si å utvikle og iverksette plan og program for akkurat dette; på vegne av Verdenssamfunnet å invitere til, og legge til rette for, at også de medlemmene av menneskeslekten som ikke allerede har denne anerkjennelsen av menneskeverd og like og umistelige rettigheter, kan få den.

Folkeregister

Som første ledd i anerkjennelsens kjede vil det si å gi og registrere hver enkelt en legal og biometrisk entydig identitet. Dette bør ledes og/eller koordineres av UNHCR.

Rehabiliteringssentre

Dernest vil det si så raskt som mulig å overføre så mange som mulig fra internering i flyktningeleirer til rehabiliteringssentre i trygge land og omgivelser. IOM tilbake til sin gamle rolle som reiseoperatør til tryggere tilværelse. UNHCR utsteder pass for reisen, med Nansen-passet som modell.

Poenget er ikke «å hjelpe dem der de er». De palestinske flyktingene under UNWRA var i 1949 700 000. UNRWA opererer etter prinsippet «å hjelpe dem der de er». 700 000 i 1949 er blitt til 5 600 000 i 2020. For de palestinske flyktingene er flyktingleirene blitt en endestasjon, et sted for oppbevaring. De selv i rollen som gisler.

Som før sagt:

«Anerkjennelse av menneskeverd og like og umistelige rettigheter for alle medlemmer av menneskeslekten» er mer enn en isolert hendelse, et engangs ritual. Det er og må være en kontinuerlig prosess, et program som hver enkelt burde vært inkludert i fra sin fødsel, et program som vokser og vokser, inntil alle er inkludert.

79.5 millioner mennesker å ønske velkommen, verdifulle mennesker. De skal ikke være et problem. De er mennesker vi/verden har bruk for. Til sammen enorme ressurser. Arbeidsreserve. Samfunnstjeneste. Sosial og kulturell reserve. Gjensidige ressurser. Kunsten å mobilisere mangfoldet og aktivisere verdiene. Kort sagt:

1. Utvikle *«en sosial og internasjonal orden som fullt ut kan virkeliggjøre de rettigheter og friheter som er nevnt i denne erklæring»*, og
2. Stadig å klarlegge og bevisstgjøre målsetningen: *«anerkjennelsen av menneskeverd og like og umistelige rettigheter for alle medlemmer av menneskeslekten»*

Hva med de som ikke har beskyttelsesbehov og derfor skal returneres med tvang?

For å minnes historien om David og Uria. David fikk lyst på Batseba, kona til Uria. For å bli kvitt Uria, beordret David ham på et rent selvmordsoppdrag. Med referanse til Flyktingkonvensjonens artikkel 33, jf. Torturkonvensjonens artikkel 3, er dette eksempel på dårlig moral. Det er absolutt forbud mot å sende noen til et sted eller en situasjon hvor de risikerer forfølgelse.

Det jeg mener å ha observert, er at norske myndigheter ikke kan eller vil svare for hva som skjer med tvangsreturnerte asylsøkere. De har ikke kontaktinformasjon. For meg fremstår dette som tvungne forsvinninger.

Hvorfor ikke ta også disse menneskene inn i program og prosesser som leder til anerkjennelse av menneskeverd og like og umistelige rettigheter?